

Diagnoza potencjału miejscowości tematycznej w Dobrocieszu (gmina Iwkowa, województwo małopolskie)

Dobrociesz 2013

Spis treści

- 1. Analiza SWOT Dobrociesza**
- 2. Analiza potencjału tematycznego miejscowości**
- 3. Wybrane wątki historyczne z historii Dobrociesza**
- 4. Lista potencjalnych partnerów miejscowości tematycznej w Dobrocieszu**

1. Analiza SWOT Dobrociesza jako miejscowości tematycznej

<p>Silne strony:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Krajobraz 2. Położenie 3. Bogata historia 4. Tradycje(kolędowanie bożonarodzeniowe) 5. Szkoła muzyczna (filia) 6. Warunki do rozwoju turystyki i rekreacji 	<p>Słabe strony:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Brak zaangażowania społecznego 2. Brak świetlicy, miejsca spotkań 3. Brak organizacji społecznych w samym Dobrocieszu
<p>Szanse:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Istnieje Szlak Śliwkowy obejmujący Dobrociesz 2. Stowarzyszenie Śliwkowy Szlak działa na terenie gminy w tym również w Dobrocieszu 3. Atrakcyjna okolica (historia, zabytki, przyroda, punkty widokowe) 4. Zwiększenie zainteresowania społecznego tradycyjnymi produktami i możliwością spędzenia wolnego czasu 5. Mała grupa inicjująca powstanie miejscowości tematycznej oznacza mniejsze ryzyko wystąpienia konfliktu 	<p>Zagrożenia:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Brak długofalowego zaangażowania społeczności Dobrociesza w tworzenie miejscowości tematycznej 2. Nieliczna grupa osób tworzących miejscowość tematyczną wiąże się z ryzykiem upadku tej inicjatyw, gdy nawet 1-2 osoby zrezygnują z udziału w inicjatywie 3. Konkurencja ze strony innych miejscowości w Polsce, które również promują się poprzez śliwkę (np. Święto Śliwki w Strzelcach Dolnych)

2. Analiza potencjału tematycznego Dobrociesza

Wstępna analiza - czym się wyróżnia Dobrociesz?

Potencjał kulturalno-artystyczny

- Szkoła muzyczna (audycje) + nowa klasa baletowa (taniec klasyczny, współczesny, ludowy) + od 2014 roku planowana klasa aktorsko-wokalna
- silne i żywe tradycje – kolędowanie

Uprawy

- Ekologiczne uprawy owoców u warzyw
- Sady, suszarnie owoców, suszenie śliwek
- gospodarstwa ogrodnicze pod szkłem i folią

Rzemiosła

- Jest wypiek wiejskiego chleba
- Kowalstwo artystyczne (jest kuźnia)
- Pasieki (3 szt.)

Krajobraz

- Zróżnicowane ukształtowanie terenu
- Piękne widoki (altany widokowe)
- trasa widokowo-spacerowa – pierścień dookoła miejscowości

Sport, turystyka, rekreacja do rozwinięcia

- są wytyczone trasy rowerowe
- atrakcyjne trasy do *nordic walking*
- zimowe kuligi – z ogniskiem

Analiza zasobów Dobrociesza

Rodzaj zasobu	Znaczenie		
	obojętne	małe	Duże X Bardzo duże XX
Środowisko przyrodnicze			
walory krajobrazu			XX
walory klimatu (mikroklimat, wiatr, nasłonecznienie)			X
walory szaty roślinnej (np. runo leśne)		X	
cenne przyrodniczo obszary lub obiekty		X	
świat zwierzęcy (ostoje, siedliska)		X	
wody powierzchniowe (ciek, rzeki, stawy)		X	
podłoże, warunki hydrogeologiczne		X	
gleby, kopaliny		X	
Środowisko kulturowe			
walory architektury wiejskiej i osobliwości kulturowe		X	
walory zagospodarowania przestrzennego			X
Zabytki		X	
zespoły artystyczne			XX
Dziedzictwo religijne i historyczne			
miejsca, osoby i przedmioty kultu		X	
Święta, odpusty,		X	
tradycje, obrzędy, gwara			X
legendy, podania i fakty historyczne			XX
ważne postacie historyczne		X	
specyficzne nazwy			X
Obiekty i tereny, infrastruktura			
działki pod zabudowę mieszkaniową		X	
działki pod domy letniskowe		X	
działki pod zakłady usługowe i przemysł		X	

pustostany mieszkaniowe, magazynowe i po przemysłowe		X	
tradycyjne obiekty gospodarskie wsi (kuźnie, młyny)			X
placze i miejsca publicznych spotkań	X		
miejsca sportu i rekreacji			X
zaopatrzenie w wodę wsi	X		
skanalizowanie wsi	X		
Gospodarka , rolnictwo			
specyficzne produkty (hodowle, uprawy polowe)			XX
znane firmy produkcyjne i zakłady usługowe		X	
możliwe do wykorzystania odpady poprodukcyjne	X		
przetwórstwo rolno spożywcze			XXX
grupy producenckie i organizacje rolnicze			X
rzemiosło artystyczne			XX
Sąsiedzi i przyjezdni			
korzystne, atrakcyjne sąsiedztwo (duże miasto, arteria)			XX
ruch tranzytowy w związku ze szlakiem komunikacyjnym			X?
przyjezdni stali i sezonowi			X sezonowo
Instytucje			
placówki opieki społecznej		X	
szkoły			X
stołówki			X
przedszkola		X	
świątlice wiejskie		X	
Ludzie, organizacje społeczne			
Liczba działających organizacji pozarządowych			X (jest obecnie mała, ale jej

			znaczeni jest duże)
Liderzy lokalni	X		
Poziom zaangażowania mieszkańców			X (jest obecnie mały, ale jego znaczenie dla tworzenia miejscowość i tematycznej jest duże)
Ochotnicza Straż Pożarna			X
Koło Gospodyń Wiejskich, kluby sportowe, koła wędkarskie,		X	
Instytucje kościelne			X

3. Wybrane wątki z historii Dobrociesza

(na podstawie notatki roboczej z wizyty u ks. proboszcza prałata Józefa Nowaka w Wojakowej)

- **Dobrociesz** był wsią szlachecką, pierwsza wzmianka pisana z 1367 roku (DOBROCZIESZ),
- wieś mogła już istnieć wcześniej – należałaby wtedy do parafii w **Tropiu** (XI wiek)
- **osadnictwo w Dobrocieszu** mogło sięgać nawet 4-6 tys. lat wstecz – świadczyć o tym mogą znaleziska archeologiczne (kamienny toporek znaleziony w Dobrocieszu i prawdopodobnie odważnik do krosna wykonany z kamienia - zdjęcia)
- Dobrociesz położony był w pobliżu **dawnego szlaku handlowego**
 - Stara Droga – „Szlak Węgierski”, Kraków-Węgry
 - Bochnia – Lipnica – Czchów – Stary Sącz
- Trudno określić charakter pierwotnej zabudowy Dobrociesza, bo nastąpiło tu ogromne **rozdrobienie majątków** (początkowo zwykle właściciel dostawał od króla 1-2 łany wstęgi, karczowano las, potem ojciec dzielił wstęgi na mniejsze wstążki itd.)
- Dobrociesz-Wojakowa – **centrum drobnej szlachty zagrodowej i cząstkowej** – pod koniec XVI wieku było tu aż 14 właścicieli (15881 pierwszy rejestr podatkowy prowadzony we florenach – podatki od łanów i od kmieci).
Z czasem rozdrobienie było tak wielkie, że szlachta sama uprawiała ziemię, traciła poczucie szlacheckości
- **Dobrociescy** – XVI wiek, do bliższego zbadania czy ród Dobrocieskich wzięł nazwę od nazwy miejscowości, czy nazwa miejscowości pochodzi od nazwy rodu,
- **Mikołaj Dobrocieski** był czterokrotnie (1589-1591; 1600; 1602; 1603-1604) rektorem Akademii Krakowskiej (dzisiejszego Uniwersytetu Jagiellońskiego)
źródło: http://pl.wikipedia.org/wiki/Rektorzy_Uniwersytetu_Jagiello%C5%84skiego
- **ŚLIWKA** – uprawa śliwki w Dobrocieszu ma bardzo dawną tradycję, sięga królewskiej, śliwki sprzedawano w Krakowie
- **Rzemiosła** – ze względu na uprawy i handel, mogło być we wsi popularne **BEDNARSTWO** – śliwki trzymano i przewożono w beczkach

tradycyjny sposób przechowywania – świeża śliwa obłożona ziołami do beczki, wydziela CO₂ – chowana jest do stawu i zimą świeże owoce można jeść

- **Zofia Kossak, Złota Wolność** – wzmianki o Dobrocieszu o „rają mi jakąś wdówkę z Dobrocieszy, ale trzeba wprzód siano sprzątać...”
- okoliczna szlachta (różne rody) miały w herbie **czarnego jelenia**
- wielu mieszkańców Dobrociesza miało w księgach parafialnych wpis *generosus* lub *nobilis*, oznaczający szlacheckie pochodzenie. Zweryfikowali je dopiero Austriacy, wtedy mieszkańcy uzyskali status chłopski, pojawił się wpis *agricola* - rolnik
- W czasach reformacji na tych ziemiach popularny był **arianizm**, w Lusławicach mieszkał Sycyn – przywódca ariański..
- **Dobrociesz** - nazwy pochodzące od właścicieli
 - **Bielechówka** = przysiółek należący do Bieleckich
 - **Kąckówka** – własność Kąckich
 - **Na Zamku** – mógł tam kiedyś być jakiś gródek
 - **Na Wsie** – określenie zagród, które były ulokowane nad wsią
 - **Podoly**
- **Dobrociesz** – między majątkami mogły być
 - kopce graniczne w lesie
 - kopce z kamieni

4. Lista potencjalnych partnerów miejscowości tematycznej

Potencjalni partnerzy wioski tematycznej w Dobrocieszu

Potencjalny partner	Wstępnie określone możliwości wsparcia wioski tematycznej	Uwagi
Szkoła	<ul style="list-style-type: none"> - udostępnienie lokalu lub boiska na imprezy (jak Choinka, Sylwester) - audycje – pokazy gry uczniów - żywy kontakt z muzyką pokaz działania instrumentów 	
Stowarzyszenie Na Śliwkowym Szlaku	<ul style="list-style-type: none"> - udostępnienie miejsce na stronie internetowej dla wioski tematycznej z Dobrociesz - pomoc w zdobyciu funduszków, grantów zewnętrznych - doradztwo prawne - konsultacje organizacyjne - promocja wioski tematycznej 	
Biuro Inicjatyw Społecznych w Krakowie	<ul style="list-style-type: none"> - wspieranie rozwoju wiosek tematycznych w Małopolsce - poszukiwanie odbiorców 	
Urząd Gminy w Iwkowej	<ul style="list-style-type: none"> - dofinansowanie - informatyk - wydruk materiałów promocyjnych 	
Parafia Wojakowa	<ul style="list-style-type: none"> - promocja - ksiądz wspiera inicjatywy na wsi, sam zakłada Izbę regionalną 	
GOK w Iwkowej	<ul style="list-style-type: none"> - sala do występów, scena - nagłośnienie - informowanie o wiosce tematycznej 	
OSP-Wojakowa	<ul style="list-style-type: none"> -remiza strażacka po remoncie będzie wkrótce - zabezpieczanie imprez 	